

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Сугестія в мовленнєвій комунікації

ПВ6

Галузь знань 035 Філологія
Спеціальність 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Курс	1
Семестр	2

Освітньо-професійна програма
Статус Вибіркова освітня компонента
Форма навчання Заочна
Семестровий контроль Залік, модульна контрольна робота

ECTS	4
Годин	120

Розподіл годин

Аудиторні години		Самостійна робота
Лекції	Практичні	
-	14	106

Гарант освітньої програми Наталія ГЛІНКА «___» _____ 2021 р.
Завідувач кафедри Лариса ТАРАНЕНКО «___» _____ 2021 р.
Голова методичної комісії Світлана ІБРАГІМОВА «___» _____ 2021 р.

Редакція від _____ 2021 р.

Інформація про викладача

	Практичні/лабораторні
ПІБ	Тараненко Лариса Іванівна
Посада	професор
Вчене звання	професор-
Науковий ступінь	доктор філологічних наук -
Профіль викладача	https://ktpam.kpi.ua/node/658/
Google Scholar	https://scholar.google.com/citations?hl=en&user=4cfnO0kAAAAJ
e-mail	larysataranenko@gmail.com

Анотація кредитного модулю

Метою кредитного модуля «Сугестія в мовленнєвій комунікації» є формування у студентів здатностей:

- усвідомлювати принципи та володіти вербальними і невербальними засобами сугестії як вербально-психологічного впливу на учасників комунікативного процесу, а також розпізнавати й декодувати вербальні і невербальні маркери сугестії та визначати їхній прагматичний ефект у діалогічному мовленні.

- розпізнавати та застосовувати комунікативно-прагматичний потенціал вербальних і невербальних засобів реалізації сугестивного впливу в англійському діалогічному мовленні на основі використання сучасного наукового знання когнітивістики, прагматики, соціо-, психолінгвістики й теорії міжкультурної комунікації.

Силабус кредитного модулю «Сугестія в мовленнєвій комунікації» розроблено на основі принципу студентоцентризму, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання й види навчальної діяльності, необхідні студентам для досягнення ними очікуваних результатів навчання та набуття необхідного досвіду.

Кредитний модуль побудований таким чином, що для виконання кожного наступного завдання студентам необхідно застосовувати знання та навички, отримані під час засвоєння попереднього матеріалу модуля та інших дисциплін, таких як «Теорія міжкультурної комунікації», «Загальне мовознавство». Фінальним завданням є написання модульної контрольної роботи, для виконання якої студенти використовують теоретичні знання та застосовують практичні вміння й навички, отримані під час виконання всіх видів завдань із зазначеного кредитного модуля та активної участі на практичних заняттях (у всіх видах аудиторної навчальної діяльності та виконання поточних тестових завдань). Особлива увага звертається на заохочення здобувачів вищої освіти до активного навчання, що передбачає систематичну роботу над практичними тематичними завданнями, які дозволять в подальшому вирішувати реальні комунікативні проблеми та професійні завдання.

Навчання здійснюється на основі *студентоцентрованого підходу* та принципу взаємодії викладача і студента з метою засвоєння студентами матеріалу та розвитку у них практичних навичок.

Під час навчання застосовуються:

- метакогнітивні стратегії навчання;
- особистісно-орієнтовані розвиваючі технології, засновані на активних формах і методах навчання (парна та командна робота (think-pair-share), метод мозкового штурму, мовні та рольові ігри, дискусія тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, активізації творчого мислення);
- метод проблемного викладу (передбачає постановку проблеми і визначення шляхів її розв'язання, усвідомлюючи можливість пізнавальних суперечностей, спрямований на осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяє розвитку когнітивної та творчої активності студентів).

Для більш *ефективної комунікації* з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовуються електронна пошта, електронний кампус КПІ ім. Ігоря Сікорського, месенджер Telegram, Viber, за допомогою чого:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- забезпечується зворотний зв'язок зі студентам стосовно навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- здійснюються облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації).

Місце навчальної дисципліни в програмі навчання

Кредитний модуль "Сугестія в мовленнєвій комунікації" має міждисциплінарний характер. Він ґрунтується та взаємопов'язаний зі знаннями та вміннями, які студенти опановують у процесі засвоєння таких навчальних дисциплін, як «Теорія міжкультурної комунікації» (ЗО3), «Загальне мовознавство» (ЗО4). "Англійська мова (основна, практичний курс)" (ЗО 5). Знання, вміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни, забезпечують успішне написання магістерської дисертації.

Необхідні навички

1. Комп'ютерна грамотність (Microsoft Word, Microsoft PowerPoint).
2. Рівень володіння англійською мовою – С1.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення кредитного модуля «Сугестія в мовленнєвій комунікації» студенти зможуть:

1. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства.
2. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно та письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
3. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
4. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
5. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Крім того, студенти зможуть:

- оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, які їх зумовлюють;
- демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами;
- ініціювати, регулювати та аналізувати міжкультурну комунікативну взаємодію, прогнозувати наслідки дій комунікантів і їхню мовну репрезентацію.

Відповідність результатів навчання до компетентностей у стандарті вищої освіти можна переглянути у Додатку 1 «Програмні результати навчання (розширена форма)».

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

Тиждень	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
---------	-----------------------------	------------------------

Тиждень	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
1	Розділ 1. Теоретичні засади вивчення мовленнєвої сугестії. Тема 1.1. Мовленнєва сугестія як об'єкт міждисциплінарного вивчення <u>Практичне заняття 1.</u> Історія вивчення сугестивного потенціалу мовлення. Основні аспекти сучасних досліджень явища мовленнєвої сугестії (на основі використання сучасного наукового знання когнітивістики, прагматики, соціо-, психолінгвістики й теорії міжкультурної комунікації). Обґрунтування понятійно-термінологічного апарату лінгво-сугестивних досліджень.	20 год.
2	<u>Практичне заняття 2.</u> Природа мовленнєвої сугестії. Характеристика вербальних елементів комунікативно-сугестивного впливу. <u>Практичне заняття 3.</u> Комунікативно-прагматичний потенціал невербальних засобів реалізації сугестивного впливу в англійському діалогічному мовленні	20 год.
3	Тема 2.2. Реалізація сугестії в англійському діалогічному мовленні <u>Практичне заняття 4.</u> Сугестивний потенціал ритмо-мелодійної системи англійського діалогічного мовлення.	20 год.
4	<u>Практичне заняття 5.</u> Декодування вербальних і невербальних маркерів сугестії та визначення їхнього прагматичного ефекту у діалогічному мовленні.	20 год.
5	<u>Практичне заняття 6.</u> Сугестивні властивості різних типів дискурсу. Виконання практичних завдань. <u>Практичне заняття 7.</u> Написання МКР	20 год.
	Підвищення рейтингу	6 год
	Разом:	106 год

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	48%	8	6	48
2.	Написання МКР	52%	52	1	52
	Всього				100

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він/вона отримує за:

- 1) роботу на 6 практичних заняттях та якість виконання домашнього завдання – 48 балів (8 балів за заняття), 7 заняття – написання МКР;
- 2) модульну контрольну роботу (52 бали);
Максимальна кількість балів = 100.

Основні критерії оцінювання роботи студентів

1. Робота на практичних заняттях

Основні критерії оцінювання роботи студентів на практичних заняттях базуються на дескрипторах відповідно до рівня володіння мовою у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Формування комунікативної компетенції студентів передбачає оволодіння ними: знаннями, навичками та уміннями використання мовленнєвих ресурсів англійської мови у різних видах (рецептивних та продуктивних) мовленнєвої діяльності з метою реалізації та розпізнавання сугестивної взаємодії мовних засобів усіх рівнів.

Ваговий бал – 8. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює:

8 балів x 6 = **48 балів**.

Критерії оцінювання:

«*відмінно*», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) - 8 – 7,2 балів;

«*добре*», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 7,1 – 6 балів;

«*задовільно*», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 5,9 – 4,8 балів;

«*незадовільно*», незадовільна відповідь (менше 60% потрібної інформації) та/або значні помилки -0 балів.

2. Модульна контрольна робота

Ваговий бал – 52.

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 46,8 – 52 бали

«добре» - 39 – 46,8 балів

«задовільно» - 31,2 – 39 балів

«незадовільно» - 0 балів.

Модульна контрольна проводиться на 5 тижні навчання з метою перевірки рівня засвоєння вивченого матеріалу з дисципліни.

«відмінно» - повне і цілком правильне виконання теоретичного та практичного завдань, допускаються 1-2 негрубі помилки;

«добре» - завдання виконано в цілому правильно, наявність 4-7 помилок;

«задовільно» - частково правильно виконане завдання, 8-11 завдань містять помилки;

«незадовільно» - незадовільно виконане завдання, містить понад 11 помилок.

Критерії оцінювання, зміст та зразок МКР відображено у Додатку 3.

Виконання МКР оцінюється у 52 бали, але для зручності підрахунку під час виконання завдань МКР шкала розрахунків дорівнює 100 балам, які потім переводяться у 52-бальну шкалу.

Шкала перерахунку балів за МКР зі 100-бальної шкали до 33,6-бальної для визначення сумарної семестрової оцінки:

Набрані бали за МКР	Оцінка за національною шкалою	Відповідно до 33,6-бальної шкали
95-100	Відмінно	46,8 – 52
85-75	Добре	39 – 46,8
74-60	Задовільно	31,2 – 39
Менше 60	Незадовільно	0

Семестрова атестація студентів

Семестрова атестація студентів з кредитного модуля «Сугестія в мовленнєвій комунікації» проводиться у формі складення студентами **заліку**.

Отримання заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 60$

Максимальна сума балів стартової складової складає 60. Необхідною умовою допуску до заліку є стартовий рейтинг не менш ніж 30 балів. Для отримання заліку з кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку у системі ECTS, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO).

Критерії оцінювання, зміст та зразок залікової роботи відображено у Додатку 3.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ¹

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять

Відвідування занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента на практичних заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння й навички.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи.

Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Результат модульної контрольної роботи для студента(-ки), який не з'явився на контрольний захід без поважних причин, є нульовим. У такому разі, студент(-ка) має можливість написати модульну контрольну роботу, але максимальний бал за неї буде дорівнювати 50% від загальної кількості балів. Повторне написання модульної контрольної роботи не допускається.

¹ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами².

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ³		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг ⁴	≥ 6 балів	≥ 4,5 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно дооціночного листата/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Сугестія в мовленнєвій комунікації» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів із серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою

Навчальний матеріал вивчається англійською мовою з елементами української (у процесі порівняльного аналізу граматичних явищ та процесів у межах двох мов).

Позааудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни не менше двох позааудиторних занять – у формі участі в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Додатки

Додаток 1. Програмні результати навчання (розширена форма)

²Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

³ Там само.

⁴ Там само.

У результаті вивчення кредитного модуля «Сугестія в мовленнєвій комунікації» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁵	
		Загальні компетентності (soft skills)	Фахові компетентності
1.	Аналізувати вербальні і невербальні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати комунікативні явища і процеси, що їх зумовлюють	Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу.
2.	Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства.	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
3.	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Додаток 2. Рекомендована література

Базова:

Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посіб. / [В.М.Петрик, М.М.Присяжнюк, Л.Ф.Компанцева, Є.Д.Скулиш, О.Д.Бойко, В.В.Остроухое]; за заг. ред. Є.Д.Скулиша. 2-ге вид. Київ: ЗАТ "ВПОЛ", 2011. 248 с.

Допоміжна:

Брайант, Дженнингз, Томпсон, Сузан. Основы воздействия СМИ.: Пер. с англ. Москва: Издательский дом "Вильяме", 2004. 432 с.

Berretta A. Introduction to Neurolinguistics. Oxford : Oxford University Press, 2005. 448 p.

Bettinghaus Erwin. P. Persuasive Communication. New York, Chicago, San Francisco et. al. : Holt, Rinehart and Winston, 1980. 272 p.

⁵Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Dijk T. A., van. Discourse and Manipulation. *Discourse & Society vol.17*. London : SAGE Publications, 2006. № 2. P. 359–383.

Fiedler K. Suggestion and Suggestibility : Theory and Research. Springer : Science and Business Media, 2012. 294 p.

O'Connor J., Seymour J. Introducing Neuro-Linguistic Programming. Psychological Skills for Understanding and Influencing People. London : Thorsons, 1995. 245 p.

Sinclair M. Fitting Pragmatics into the Mind : Some Issues in Mentalist Pragmatics. *Journal of Pragmatics*. 1995. Vol. 23. New York : Wiley, p. 509–539.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичному кабінеті кафедри теорії, практики та перекладу французької мови та в електронному кампусі.

Додаток 3. Критерії оцінювання, зміст та зразок модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота оцінюються у 52 бали максимум. Вона складається з 5 завдань відповідно до тематики кредитного модуля.

«відмінно» - 46,8 – 52 балів: повне і цілком правильне виконання теоретичного та практичного завдання, допускаються 1-2 негрубі помилки;

«добре» - 39 – 46,8 балів: завдання виконано в цілому правильно, наявність 4-7 помилок;

«задовільно» - 31,2 – 39 балів: частково правильно виконане завдання, 8-11 завдань містять помилки;

«незадовільно» - 0 балів: незадовільно виконане завдання, містить понад 11 помилок.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Охарактеризуйте види інформаційно-комунікативного впливу.

2. Дайте визначення сугестії.

3. Що можна вважати ефектом сугестивного впливу на реципієнта?

4. Проаналізуйте поданий текст та зазначте, які мовні засоби розкривають ставлення одного адвоката до іншого, допомагаючи читачеві зрозуміти, якого ефекту досягає адвокат, виголошуючи свою промову:

Powell wasn't using theatrics, wasn't playing the personality game he did so well. Perhaps he had taken the early cue from Villars, but his version of events was beginning to come out free of gimmickry, straightforward and plausible.

5. Проаналізуйте специфіку взаємодії засобів фонетичного, лексико-семантичного, морфологічного і синтаксичного рівнів під час реалізації сугестивного впливу у вступній промові із роману Стіва Мартіні (*S. Martini*) “Compelling Evidence” (‘Переконливі докази’):

This, ladies and gentlemen, was a violent, calculated, premeditated murder... From this point on, ladies and gentlemen, you will receive hard, compelling evidence, evidence demonstrating beyond all reasonable doubt who killed Ben Potter, and why. (CE, URL).:

Додаток 4.

Питання залікової контрольної роботи оцінюються у 100 балів максимум. **Залік** складається з трьох питань, два з яких містять теоретичні питання та одне – практичне, яке враховує не лише знання студентами теорії, а й її використання знань на практиці.

Кожне *теоретичне питання* оцінюється в 30 балів відповідно до системи оцінювання:

– «**відмінно**», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) - 30 – 27 балів;

– «**добре**», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 26 – 22,5 балів;

– «**задовільно**», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки - 22 – 18 балів;

– «**незадовільно**», незадовільна відповідь (менше 60% потрібної інформації) та/або значні помилки - 0 балів.

Практичне завдання вартує 40 балів:

- **"відмінно"** – – правильне інтерпретування сугестивного потенціалу тексту, з урахуванням участі засобів усіх мовних рівнів та їхньої взаємодії з невербальними компонентами комунікації (допускаються 1-2 помилки) - 40 – 36 балів;
- **"добре"** – досить правильне інтерпретування сугестивного потенціалу тексту, з урахуванням не всіх особливостей участі засобів усіх мовних рівнів та їхньої взаємодії з невербальними компонентами комунікації, неповна характеристика явища сугестії (допускаються 3-4 помилки лексичного і граматичного характеру в кожному завданні) – 35 – 30 балів;
- **"задовільно"** – часткове інтерпретування сугестивного потенціалу тексту без урахування участі засобів усіх мовних рівнів та їхньої взаємодії з невербальними компонентами комунікації, неповна характеристика явища сугестії (допускається невиконання одного із запропонованих завдань) – 29 – 24 бали;
- **"незадовільно"** – студент не виконав завдання або відмовився відповідати – 0 балів.